

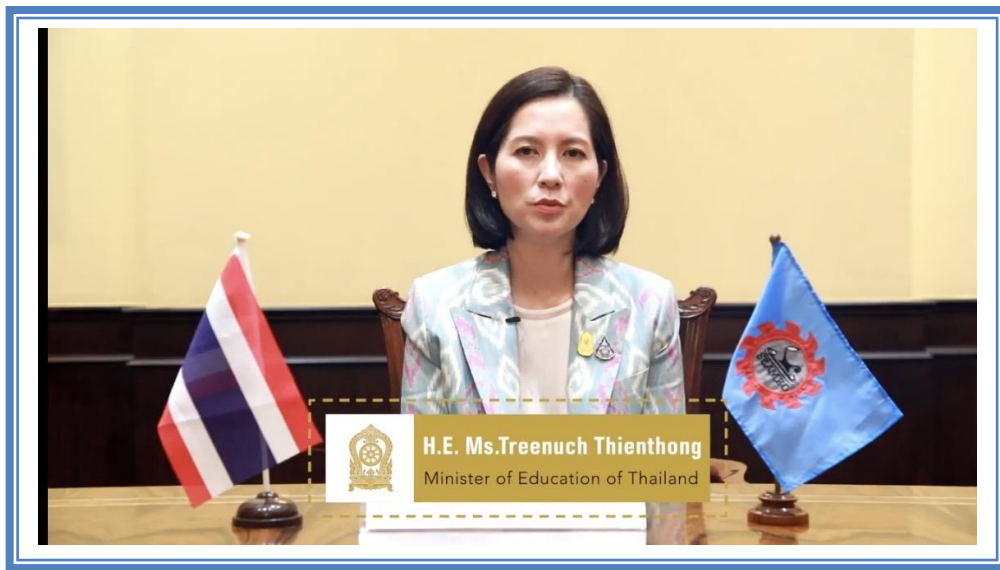
สรุปผลการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ ครั้งที่ ๔๔
(44th SEAMEO High Officials Meeting: SEAMEO HOM)

วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

ผ่านระบบการประชุมทางไกล

ณ ห้องประชุมจันทระเกษม กระทรวงศึกษาธิการ

นางสาวตรีณัฐ เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสขององค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ซีมีโอ) ครั้งที่ ๔๔ (44th SEAMEO High Officials Meeting) ผ่านระบบการประชุมทางไกล เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

๑. พิธีเปิดการประชุม วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ โดยนางสาวตรีณัฐ เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมการประชุม และแสดงความชื่นชมสำนักงานเลขาธิการซีมีโอในการจัดการประชุมครั้งนี้ พร้อมทั้งกล่าวถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศทั่วโลก ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ เป็นต้นมา ส่งผลให้โรงเรียนปิดการเรียนการสอนและนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาประยุกต์ใช้เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ในส่วนของประเทศไทย รัฐบาลได้สนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนทางไกลให้กับนักเรียน โดยใช้แพลตฟอร์มที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน รวมทั้งดำเนินการอย่างเร่งด่วนในการจัดเตรียมการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-๑๙ ให้ครอบคลุมนักเรียนและครูทั่วประเทศ ในขณะเดียวกันได้ให้ความสำคัญกับการให้นักเรียนสามารถกลับมาเรียนที่โรงเรียนได้อย่างปกติ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน และลดจำนวนของเด็กตกหล่น

นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการยังได้กล่าวเพิ่มเติมว่า การปรับเปลี่ยนหลักสูตรเป็นหลักสูตรที่พัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน รวมถึงการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลให้กับครู เป็นสิ่งที่ประเทศสมาชิกซีมีโอควรให้ความสำคัญในลำดับแรก เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียน การลดช่องว่างทักษะด้านดิจิทัล และการส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน โดยรัฐมนตรีฯ เชื่อมั่นว่าสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ และศูนย์/เครือข่ายระดับภูมิภาคของซีมีโอจะสามารถให้การสนับสนุนประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในการเสริมสร้างขีดความสามารถในการจัดการศึกษา โดยจัดทำนโยบายการจัดการศึกษาที่สอดคล้อง

กับความต้องการและความท้าทายแห่งศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในอนาคตที่ไม่อาจคาดการณ์ได้

ในพิธีเปิดการประชุมข้างต้น Dr. Ethel Agnes Pascua-Valenzuela ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการซีมีโอเป็นผู้กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมการประชุม โดยกล่าวถึงความสำคัญของการประชุมครั้งนี้ ซึ่งเป็นเวทีสำหรับเจ้าหน้าที่ระดับสูงได้ร่วมกันกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมของภูมิภาค และแนวทางในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก ศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอ และหุ้นส่วนความร่วมมือ ก่อนนำเสนอต่อสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (สภาซีเมค) เพื่อให้ความเห็นชอบและอนุมัติต่อไป

๒. การประชุมวาระเฉพาะของการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ ครั้งที่ ๔๔ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๐.๓๐ น. โดยนายสุภัทร จำปาทอง ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยในการประชุมดังกล่าว และ Mr. Lai Chung Han ปลัดกระทรวงศึกษาธิการสิงคโปร์ ทำหน้าที่ประธานการประชุมวาระเฉพาะ

ที่ประชุมได้ร่วมกันรับรองรายงานการแจ้งเรื่องข้อมติ จำนวน ๑๐ เรื่อง ได้แก่
 ๑) การติดตามผลการดำเนินงานตามข้อมติที่ประชุมสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ ๕๑
 ๒) รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารของซีมีโอ ประจำปี ๒๕๖๔ ๓) ข้อเสนอของดำเนินงาน ๓ ปีของสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕/๒๕๖๖ – ๒๕๖๗/๒๕๖๘ ๔) ข้อเสนอการแก้ไขคู่มือ

สำหรับการจัดประชุมคณะกรรมการบริหารของศูนย์/เครือข่ายระดับภูมิภาคของซีมีโอ ๕) ข้อเสนอการแก้ไขโครงสร้างของสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ ๖) สถานะของ Education University of Hong Kong และ John Wiley & Sons (Singapore) Pte Ltd ในการสมัครเข้าเป็นหน่วยงานที่เป็นสมาชิกสมทบของซีมีโอ ๗) ความก้าวหน้าการจัดตั้งคณะกรรมการด้านวิชาการเพื่อพิจารณากฎบัตรของซีมีโอ ๘) ข้อเสนอแผนพัฒนา ๕ ปี ระยะที่ ๑๑ ของศูนย์ซีมีโอเรลค์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕/๒๕๖๖ – ๒๕๖๙/๒๕๗๐ ๙) ข้อเสนอแผนพัฒนา ๕ ปี ระยะที่ ๖ ของศูนย์ซีมีโอโรเซต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕/๒๕๖๖ – ๒๕๖๙/๒๕๗๐ และ ๑๐) แผนพัฒนา ๕ ปี ระยะที่ ๘ ของศูนย์ซีมีโอเอสอาฟา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕/๒๕๖๖ – ๒๕๖๙/๒๕๗๐

นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้ร่วมกันพิจารณาการสมัครเข้าเป็นหน่วยงานที่เป็นสมาชิกสมทบของซีมีโอของ Education University of Hong Kong และ John Wiley & Sons (Singapore) Pte Ltd โดยที่ประชุมได้เห็นชอบให้ Education University of Hong Kong สมัครเข้าเป็นหน่วยงานที่เป็นสมาชิกสมทบของซีมีโอ อย่างไรก็ตาม John Wiley & Sons (Singapore) Pte Ltd ไม่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมให้สมัครเข้าเป็นหน่วยงานที่เป็นสมาชิกสมทบของซีมีโอ

๓. การประชุมเต็มคณะของการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ ครั้งที่ ๔๔
วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๑.๐๐ – ๑๖.๑๕ น. โดย Mr. Lai Chung Han ปลัดกระทรวงศึกษาธิการสิงคโปร์ ทำหน้าที่ประธานการประชุมเต็มคณะ

ในระหว่างการประชุมเต็มคณะ ที่ประชุมได้รับทราบเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ข้อตกลงจากที่ประชุมผู้อำนวยการศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอ ปี ๒๕๖๔ ความก้าวหน้าการดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑/๒๕๖๒ – ๒๕๖๓/๒๕๖๔ ความก้าวหน้าการดำเนินโครงการ/กิจกรรมภายใต้ประเด็นสำคัญด้านการศึกษาของซีมีโอ ๗ ประเด็นของศูนย์/เครือข่ายระดับภูมิภาคของซีมีโอ และสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓/๒๕๖๔ รายงานผลการประชุมประสานงานระหว่างซีมีโอและยูเนสโก รายงานผลการประชุมประสานงานระหว่างซีมีโอและอาเซียน และรายงานการจัดประชุมเวทีหารือระดับสูง หัวข้อ “Teacher Competencies in the Digital Revolution Reaching the Unreached” ผ่านการประชุมทางไกล

สำหรับประเด็นสำคัญที่มีการอภิปรายในการประชุมเต็มคณะ ได้แก่

๑) ความก้าวหน้าการจัดทำแผนการดำเนินงานของซีมีโอ ฉบับที่ ๙ ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘ โดยสำนักงานเลขาธิการซีมีโอได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ ๑๐ ปีของซีมีโอ (๒๕๖๔ – ๒๕๗๓) เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมในยุคดิจิทัลของทศวรรษใหม่ และได้เปิดตัวแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวในการประชุมสภาซีมีโอ ครั้งที่ ๕๑ เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ ทั้งนี้ แผนการดำเนินงานของซีมีโอ ฉบับที่ ๙ (ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘) เป็นแผนอ้างอิงที่รวบรวมโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์/เครือข่าย

ระดับภูมิภาคของซีมีโอ ซึ่งกำหนดอยู่ในแผนพัฒนา ๕ ปีของศูนย์ฯ นอกจากนี้ยังรวบรวมข้อมูลวิสัยทัศน์และเป้าหมายของศูนย์/เครือข่ายระดับภูมิภาคของซีมีโอ และสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ รวมถึงแผนยุทธศาสตร์ ๑๐ ปีของซีมีโอ (๒๕๖๔ – ๒๕๗๓)

๒) ความก้าวหน้าการดำเนินโครงการสนับสนุนการเข้าถึงและตอบสนองด้านการศึกษาของซีมีโอในช่วงโควิด-๑๙ (SEAMEO CARES) และโครงการคุณภาพการศึกษาแบบเรียนรวมของโรงเรียนชายแดนซีมีโอ ซึ่งสำนักงานเลขาธิการซีมีโอได้ดำเนินงานโครงการดังกล่าว โดยมีเป้าหมายในการเข้าถึงกลุ่มด้อยโอกาสของประเทศในภูมิภาค ผ่านรูปแบบของห้องเรียนออนไลน์ซีมีโอ การจัดชุดเครื่องมือการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนการสอนทางไกล ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการซีมีโอกำลังจัดทำร่างและจัดเตรียมชุดเครื่องมือการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนการสอนทางไกล เพื่อแจกจ่ายให้กับประเทศสมาชิกซีมีโอในโอกาสต่อไป นอกจากนี้ การดำเนินโครงการ SEAMEO CARES จะใช้เงินจากกองทุนที่ได้มาจากเงินบริจาคของหน่วยงานที่เป็นสมาชิกสมทบของซีมีโอรายปี ส่วนการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการจะได้รับความร่วมมือจากศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอ กระทรวงศึกษาธิการ และภาคีเครือข่ายซีมีโอที่มีความพร้อมในการช่วยเหลือโรงเรียนชายแดน

๓) ข้อเสนอการจัดทำแผนยุทธศาสตร์สำหรับโครงการ Southeast Asia Primary Learning Metrics: SEA-PLM ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘ โดยเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๔ สำนักงานเลขาธิการ SEA-PLM ได้เป็นเจ้าภาพร่วมกับสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ และองค์การยูนิเซฟ สำนักงานเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และแพซิฟิก (UNICEF EAPRO) ในการจัดการประชุมโต๊ะกลม ผ่านการประชุมทางไกล เพื่อหารือเกี่ยวกับการเรียนรู้ของเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งผู้เข้าร่วมการประชุมข้างต้น ประกอบด้วย นักการศึกษา นักวิจัย และผู้เชี่ยวชาญจากประเทศสมาชิกซีมีโอ ศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอ และองค์กรความร่วมมือของซีมีโอ ทั้งนี้ ในขั้นตอนการจัดเตรียมการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา โดยนาระบบเมตริกมาประยุกต์ใช้ในการกำหนดรูปแบบการประเมินผลรวม รอบที่ ๒ นั้น คณะทำงานของ SEA-PLM ได้ใช้บทเรียนจาก SEA-PLM 2019 มาพัฒนาแผนที่ครอบคลุมการกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์สำหรับ SEA-PLM 2023 นอกจากนี้ แผนยุทธศาสตร์ ๕ ปี สำหรับโครงการ SEA-PLM ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๘ ได้พัฒนามาจากผลการหารือร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก รวมทั้งโครงร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบประเมินผลในปัจจุบัน

อนึ่ง เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๔ กระทรวงการต่างประเทศของสาธารณรัฐเกาหลี ได้อนุมัติข้อเสนอโครงการ Monitoring and Developing ASEAN Basic Education: Southeast Asia Primary Learning Metrics (SEA-PLM) Programme และสนับสนุนงบประมาณสำหรับการดำเนินโครงการดังกล่าว จำนวน ๒,๒๗๒,๐๑๑ เหรียญสหรัฐ ผ่านทาง ASEAN-Republic of Korea Cooperation Fund (AKCF) ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการซีมีโอกำลังปรับปรุงข้อมูลกิจกรรมและงบประมาณสำหรับโครงการข้างต้น ให้สอดคล้องกับคู่มือของกองทุน AKCF

๔) ความก้าวหน้าการดำเนินโครงการโรงเรียนชายแดนซีมีโอใน สปป. ลาว โดยศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการพัฒนาการศึกษาในชุมชนของซีมีโอ (ซีมีโอเซ็ด) สปป. ลาว ได้เสนอแนวทางการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนชายแดนใน สปป. ลาว ได้แก่ จำนวนนักเรียนต่อชั้นเรียนที่มากเกินไป ครูที่ได้รับการสรรหาเข้ามามีคุณสมบัติไม่ตรงกับความต้องการของนักเรียน การขาดแคลนทรัพยากรในการสอน ครูและผู้บริหารโรงเรียนไม่ได้รับการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และการขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน โดยศูนย์ซีมีโอเซ็ดได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับ Sister Centres รวมทั้งจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อ “Building the Capacity of Science and Math Teachers of Lao Border Schools 2020” ร่วมกับศูนย์ซีมีโอสะเต็มเอ็ด ศูนย์ซีมีโอเรคแซม ศูนย์ซีมีโอไปโอทรอป ศูนย์ซีมีโอเคีเท่ปด้านคณิตศาสตร์ และศูนย์ซีมีโอเคีเท่ปด้านวิทยาศาสตร์ ตลอดจนร่วมมือกับศูนย์ซีมีโออินโนเทคดำเนินโครงการ

“Strengthening School Community partnership for Quality Education and Lifelong Learning: Developing Institutional Capacity Building Tools for the Village Education Development Committee of Lao PDR” ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้นำชุมชน และมีเป้าหมายในการส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนชายแดน

๕) **ข้อเสนอการจัดตั้ง Space Science and Technology Education Centre** สืบเนื่องจากชีวิตของประชาชนในยุคปัจจุบัน ได้รับการพัฒนาจากการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีอวกาศ ซึ่งนอกเหนือจากการพยากรณ์อากาศ การสื่อสารทางไกล และระบบ GPS แล้ว แอปพลิเคชันจำนวนมาก ด้านเทคโนโลยีอวกาศสามารถช่วยสร้างความสะดวกหลายประการให้กับประชาชน ดังนั้น ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ของซีมีโอ (ซีมีโอเรคแคม) ประเทศมาเลเซีย จึงได้วางแผนที่จะจัดตั้ง Space Science and Technology Education Centre ณ SEAMEO RECSAM campus ประเทศมาเลเซีย ภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๕ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ออนไลน์ในศตวรรษที่ ๒๑ ให้กับนักเรียน

๖) **โครงการจัดการเรียนรวมสำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านทางหนังสืออิเล็กทรอนิกส์** สืบเนื่องจากการจัดการเรียนรวมสำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษเป็นประเด็นที่ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และทั่วโลกให้ความสนใจเป็นอย่างมาก ดังนั้น ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยการจัดการศึกษาพิเศษของซีมีโอ (ซีมีโอเซ็น) ประเทศมาเลเซีย จึงให้ความสำคัญกับการนำความรู้และข้อมูลใหม่ ๆ ด้านการศึกษาพิเศษมาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยศูนย์ซีมีโอเซ็นได้เสนอที่จะจัดทำโครงการพิมพ์หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) ที่นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนรวมสำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษของประเทศสมาชิกซีมีโอ ซึ่งคาดว่าโครงการดังกล่าวจะบรรลุผลภายใน ๗ เดือน และดำเนินการใน ๓ ระยะ (เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๖๔ – เมษายน ๒๕๖๕)

๗) **ข้อเสนอโครงการความร่วมมือระหว่างศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอเกี่ยวกับ “The Readiness of TVET Institutions for IR 4.0 in Southeast Asia”** สืบเนื่องจากการปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๔ (Industry 4.0) มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตและการทำงานของประชาชนในปัจจุบัน รวมทั้งขั้นตอนการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีของประเทศสมาชิกซีมีโอมีความแตกต่างกันอย่างมาก ดังนั้น การที่สถาบันด้านเทคนิคและอาชีวศึกษาและการฝึกอบรม (TVET) มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมสำหรับ Industry 4.0 จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างมาก นอกจากนี้ รัฐบาลและภาคอุตสาหกรรมควรจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับความต้องการด้าน Industry 4.0 ทั้งนี้ ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยเทคนิคและอาชีวศึกษาของซีมีโอ (ซีมีโอไวคเทค) ประเทศบรูไนดารุสซาลาม ได้เสนอที่จะจัดทำโครงการความร่วมมือระหว่างศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอเกี่ยวกับ “The Readiness of TVET Institutions for IR 4.0 in Southeast Asia” โดยมุ่งเน้นเรื่องการประเมินผลความพร้อมของสถาบันด้าน TVET สำหรับ Industry 4.0

๘) **การส่งเสริมโครงการ One Health Education ในโรงเรียนชายแดนของไทย** โดยเครือข่ายระดับภูมิภาคว่าด้วยเวชศาสตร์เขตร้อนและสาธารณสุขของซีมีโอ (ซีมีโอทรอปเมดเน็ตเวิร์ค) ซึ่งตั้งอยู่ในประเทศไทย ได้ริเริ่มแนวคิด “One Health” ในปี ๒๕๔๗ โดยเน้นเรื่องการเชื่อมโยง และการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันระหว่างมนุษย์และสัตว์ ในสิ่งแวดล้อมเดียวกัน ซึ่งจำนวนที่เพิ่มขึ้นของโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน ได้แก่ โรคไข้หวัดนก โรคอีโบล่า โรคไขซิกา และโรคโควิด-๑๙ แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ และระบบนิเวศ ดังนั้น โรงเรียนชายแดนจึงได้รับการคัดเลือกให้เป็นที่ตั้งของโครงการ One Health Education เนื่องจากในบริเวณชายแดน มนุษย์และสัตว์จะอยู่ร่วมกันอย่างใกล้ชิด จึงส่งผลให้เกิดโรคติดต่อจากสัตว์สู่คนอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ เครือข่ายระดับภูมิภาคว่าด้วยเวชศาสตร์เขตร้อนและสาธารณสุขของซีมีโอ ได้ร่วมมือกับศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยสะเต็มศึกษาของซีมีโอ (ซีมีโอสะเต็มเอ็ด) Southeast Asia One Health University Network (SEAOHUN) และเซฟรอน ดำเนินโครงการ One Health Education

อนึ่ง การส่งเสริมแนวคิด One Health ไม่ควรจำกัดเฉพาะเรื่องสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ และสิ่งแวดล้อม แต่ยังคงต้องสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการพึ่งพาอาศัยระหว่างมนุษย์ สัตว์ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะทำให้ทุกคนสามารถพัฒนาพฤติกรรมในการป้องกันโรคต่าง ๆ ได้ โดยปกติ เด็กจะมีความเกี่ยวข้องกับใกล้ชิดกับสัตว์ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องให้ความรู้แก่เด็กในการป้องกันโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน นอกจากนี้ โรงเรียนยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทัศนคติและพฤติกรรมที่ดีของนักเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถตัดสินใจในการใช้ชีวิตประจำวันได้ ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปสู่ครอบครัวและชุมชน สำหรับการเสริมสร้างแนวคิด One Health ให้กับนักเรียน ครู และบุคลากรในโรงเรียนชายแดน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของครูในการส่งเสริมแนวคิด One Health ส่งเสริมความรู้และพัฒนาทัศนคติและความประพฤตินี้ที่ดีที่เกี่ยวข้องกับ One Health และ other health ให้กับนักเรียน ตลอดจนร่วมมือกับกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อส่งเสริมแนวคิด One Health และพัฒนาโมเดล “One Health Education Programme in the School Setting” ที่สามารถแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างประเทศสมาชิกซีมีโอได้

๙) ข้อเสนอโครงการ Decoding Sufficiency and Sustainability Vocabularies

สืบเนื่องจากการศึกษาสำหรับเยาวชนรุ่นใหม่เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างมากในปัจจุบัน รวมทั้งมีแพลตฟอร์มหลายรูปแบบที่สร้างความตระหนักและเปลี่ยนแนวคิดของเยาวชนให้เป็นพลเมืองของโลก และมีความใส่ใจในเรื่องสังคมและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น ศูนย์ระดับภูมิภาคว่าด้วยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความยั่งยืนของซีมีโอ (ซีมีโอเซ็ฟส์) ประเทศไทย จึงได้เสนอที่จะดำเนินโครงการเพื่อส่งเสริมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่แนวปฏิบัติที่มุ่งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการให้ความรู้เรื่องดังกล่าวแก่นักเรียน และนักศึกษา ทั้งนี้ ศูนย์ฯ ได้วางแผนที่จะจัดทำเนื้อหาการเรียนรู้ออนไลน์ที่ครอบคลุมคำศัพท์ ๒๕ คำ (เน้นเรื่อง SEP และ SDGs) ซึ่งกรอบเวลาในการดำเนินโครงการข้างต้น คือ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ – เมษายน ๒๕๖๕

นอกจากนี้ ผู้แทนประเทศสมาชิกซีมีโอแต่ละประเทศ ได้นำเสนอการดำเนินโครงการและกิจกรรมที่สำคัญภายใต้ประเด็นสำคัญด้านการศึกษาของซีมีโอ ๗ ประเด็น ในช่วงการฟื้นฟูหลังวิกฤตโควิด-๑๙ โดยนายสุภัทร จำปาทอง ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้รายงานการดำเนินโครงการฯ ของไทย ดังนี้

๑. การส่งเสริมการจัดการศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัย ได้แก่ การแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย จำนวน ๖ คณะ ในปี ๒๕๖๓ การจัดทำเอกสารแนวทางการรับเด็กปฐมวัยเข้าศึกษาในระดับอนุบาล และประถมศึกษา การเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการกำหนดนโยบายที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทั้งนี้ ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบร่างแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ ซึ่งแผนดังกล่าวประกอบด้วย ๗ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ๑) การจัดและการให้บริการแก่เด็กปฐมวัย ๒) การพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย ๓) การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการพัฒนาเด็กปฐมวัย ๔) การพัฒนาระบบและกลไกการบูรณาการสารสนเทศด้านเด็กปฐมวัย และการนำไปใช้ประโยชน์ ๕) การจัดทำและปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ ที่เกี่ยวกับเด็กปฐมวัยและการดำเนินการตามกฎหมาย ๖) การวิจัยพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ และ ๗) การบริหารจัดการ การสร้างกลไกการประสานการดำเนินงาน และการติดตามประเมินผล นอกจากนี้ วัตถุประสงค์หลักของร่างแผนข้างต้น คือ การกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และเชื่อมโยงการบูรณาการข้อมูลระหว่างกระทรวงต่าง ๆ รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง จากระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติ เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน

๒. การจัดการอุปสรรคในการเข้าถึงการศึกษา โดยรัฐบาลไทยได้ขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันซึ่งเป้าหมายสูงสุด คือ เสริมสร้างกำลังคนด้านการศึกษาที่ตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ยังจัดให้เรียนฟรี ๑๕ ปี ตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับผู้เรียนทุกคน ทั้งนี้ รัฐบาลได้สนับสนุนค่าใช้จ่าย จำนวน ๕ รายการ ได้แก่ ค่าจัดการเรียนการสอน ค่าหนังสือเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน และค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๓. การเตรียมความพร้อมการศึกษาเพื่อเผชิญกับสถานะฉุกเฉิน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มุ่งเน้นการเสริมสร้างความตระหนักรู้ในเรื่องการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การส่งเสริมการใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์มสำหรับนักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และประชาชนทั่วไป การสร้างแพลตฟอร์มคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน “OBEC Content Center” สำหรับทุกคน โดยให้บริการเนื้อหาอิเล็กทรอนิกส์ ๗ ประเภท ซึ่งผู้เรียนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้อย่างสะดวก ได้แก่ แอปพลิเคชัน หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิดีทัศน์ รูปภาพ เสียง สื่อมัลติมีเดีย และงานวิจัยทางการศึกษา นอกจากนี้ ยังจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT) ในโรงเรียน Stand Alone ซึ่งอยู่ในพื้นที่ห่างไกล และพื้นที่ชนบท อนึ่ง กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้ริเริ่มโครงการ อว. พารอด ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) เช่น วิธีการปฏิบัติตัวสำหรับผู้ป่วยที่กำลังดูอาการอยู่ที่บ้าน แนวทางการทำ Home Isolation และการสร้าง Community Isolation รวมถึงช่วยส่งต่อกล่องยาและอุปกรณ์ที่จำเป็นเพิ่มเติมจากที่โรงพยาบาลจัดสรรให้

๔. การส่งเสริมการศึกษาและฝึกอบรมด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้จัดโครงการฝึกอบรมและพัฒนาให้กับนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาในเรื่องทักษะทางภาษา และทักษะดิจิทัลที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งช่วยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ไปประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) นอกจากนี้ ได้จัดตั้งศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตกำลังคนอาชีวศึกษา จำนวน ๒๕ สาขา ในโรงเรียนและสถาบันอาชีวศึกษา จำนวน ๒๕ แห่ง

ตลอดจนจัดตั้งศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคีเขตพื้นที่ จำนวน ๑๕ แห่ง เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีความเป็นเลิศในสาขาวิชาที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน สังคม และยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

๕. การปฏิรูประบบการพัฒนาครู โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินโครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนาสะเต็มศึกษาไทย-กัมพูชา เพื่อจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการบูรณาการสะเต็มศึกษาให้กับครูวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ ยังมีโครงการส่งเสริมนวัตกรรมการเรียนรู้เทคโนโลยีดิจิทัล และปัญญาประดิษฐ์ในสถานศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ โครงการอบรมครู และบุคลากรทางการศึกษา ผ่านหลักสูตรพินแลนด์แบบออนไลน์ โดยมีครู และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๓๕ คน จาก ๖๗๓ คน ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้สมัครที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และเข้ารับการอบรมออนไลน์ของประเทศฟินแลนด์ ใน ๓ หลักสูตร ได้แก่ ๑) สะเต็มศึกษาสำหรับครูผู้สอนระดับปฐมวัยและประถมศึกษา ๒) การพัฒนาทักษะการใช้สื่อในสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ดิจิทัล และ ๓) การพัฒนาวิชาชีพโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน โครงการจัดอบรมทักษะภาษาอังกฤษสำหรับครู รวมถึงทักษะด้านคอมพิวเตอร์ (โค้ดดิ้ง) การออกแบบการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน ตลอดจนการวัดและประเมินผลออนไลน์ อนึ่ง กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง ด้วยการสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษานำนวัตกรรมทางการศึกษา ทรัพยากร ตลอดจนความรู้ ความเชี่ยวชาญทางวิชาการของบุคลากรและเทคโนโลยีไปช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งครูจะได้รับประสบการณ์ในการพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับนโยบายด้านการศึกษาของชาติ และการพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ให้กับผู้เรียน รวมทั้งยกระดับมาตรฐานวิชาชีพของครู โดยการจัดแพลตฟอร์มการปฏิบัติให้กับครู

๖. การเสริมสร้างความร่วมมือด้านการอุดมศึกษาและการวิจัย โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการวิจัยของครูในสถาบันการอาชีวศึกษา และส่งเสริมการวิจัยสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี รวมทั้งการส่งเสริมความร่วมมือกับหน่วยงานและสถานประกอบการ ทั้งในและต่างประเทศ อนึ่ง กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ดำเนินงานสร้างบัณฑิตพันธุ์ใหม่และกำลังคนที่มีสมรรถนะและศักยภาพสูงสำหรับการทำงานในอุตสาหกรรมใหม่ไปสู่ New S-Curve ซึ่งจำเป็นสำหรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ นอกจากนี้ ได้สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาจัดหลักสูตรการเรียนการสอนในลักษณะร่วมผลิตระหว่างสถาบันอุดมศึกษา และสถานประกอบการที่เรียกว่า “หลักสูตรสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Cooperative and Work Integrated Education Program: CWIE)” รวมทั้งจัดโครงการ Talent Mobility เพื่อสนับสนุนการเคลื่อนย้ายบุคลากรจากสถาบันอุดมศึกษาเข้าไปช่วยในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรวิจัยในภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนดำเนินโครงการ Thai Massive Open Online Course (Thai MOOC) เพื่อเป็นแพลตฟอร์มการเรียนรู้ยุคดิจิทัลที่มุ่งขยายโอกาสทางการเรียนรู้ และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๗. การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ได้แก่ การดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับทักษะแห่งอนาคตซึ่งประชาชนมีความต้องการ เพื่อช่วยให้พวกเขาสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับโลกที่มีความยืดหยุ่นและการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผลัน เพื่อนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การจัดการการเรียนรู้ได้มีการพัฒนาในโรงเรียนให้สอดคล้องกับแพลตฟอร์มการเรียนรู้ดิจิทัลของชาติ นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ร่วมมือกับศูนย์ซีมีโอสะเต็มเอ็ด และ National Institute of Education (NEI) สิงคโปร์ ดำเนินโครงการความร่วมมือการจัดการเรียนสะเต็มศึกษาระหว่างไทย และสิงคโปร์ ด้วยการจัดฝึกอบรมออนไลน์ให้กับผู้นำสะเต็มศึกษาของโรงเรียน เพื่อพัฒนาแพลตฟอร์มการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษาแบบบูรณาการ รวมทั้งจัดการประชุมระดับชาติเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของครูด้านการสอนและการวิจัยสะเต็มศึกษา ทั้งนี้ ได้มีการจัดฝึกอบรมทักษะด้านวิทยาการคำนวณให้กับครูศึกษานิเทศก์ และวิทยากรแกนนำ การจัดโครงการอัจฉริยะเกษตรประณีตในโรงเรียน Science Technology

Innovation (STI): Smart Intensive Farming เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะและสามารถนำองค์ความรู้มาสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และนำความรู้และประสบการณ์ไปต่อยอดในการประกอบอาชีพ ตลอดจนการจัดโครงการแนวทางการจัดการเรียนรู้วิชาวิทยาการคำนวณแบบไม่ใช่คอมพิวเตอร์ และโครงการพัฒนาแนวคิดโดยใช้เกมเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และทักษะการคิดเชิงระบบสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนพื้นที่ห่างไกล

อนึ่ง ที่ประชุมยังได้รับทราบข้อเสนอการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือระหว่างสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ ศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอ ประเทศสมาชิกสมทบ (ออสเตรเลีย และสเปน) และหน่วยงานที่เป็นสมาชิกสมทบ (๖ แห่ง) ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ เป็นต้นไป รวมถึงการจัด Virtual SEAMEO-Singapore Youth Camp and Challenge ที่จะเริ่มในเดือนมีนาคม – เมษายน ๒๕๖๕ พร้อมทั้งรับทราบกำหนดการจัดประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ ครั้งที่ ๔๕ ระหว่างวันที่ ๒๘ – ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ณ กรุงเทพมหานคร

สำนักงานเลขาธิการซีมีโอจัดการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอเป็นประจำทุกปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติเพื่อพัฒนาการศึกษา และกำหนดแนวทางในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกเพื่อพัฒนาการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งครั้งนี้ เป็นครั้งที่ ๔๔ จัดขึ้นในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ผ่านระบบการประชุมทางไกล (Webex) มีผู้เข้าร่วมการประชุม จำนวนมากกว่า ๑๕๐ คน ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และเจ้าหน้าที่อาวุโสระดับสูงจากประเทศสมาชิกซีมีโอ ๑๑ ประเทศ ได้แก่ บรูไน ดารุสซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย สปป. ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม (เมียนมา และติมอร์-เลสเต ไม่ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุม) ผู้แทนประเทศสมาชิกสมทบ หน่วยงานที่เป็นสมาชิกสมทบ ผู้แทนศูนย์/เครือข่ายระดับภูมิภาคของซีมีโอ และเจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการซีมีโอ รวมทั้งหุ้นส่วนความร่วมมือต่าง ๆ

สรุป/เรียบเรียง เบญจพร มรรยาทอ่อน

กุสุมา นวพันธุ์พิมล

กลุ่มความร่วมมือระดับภูมิภาค

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔